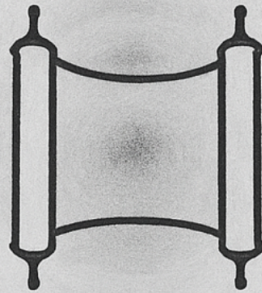

בס"ד

The Rebbe
Sichas Nun Alef
Parshas Va'eschanan

לע"נ

אלטר חיים בער בן זיסקינד אלכסנדר

Dedicated By:

ר' נחום אהרון & חיה

ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

משיחות שבת-פרשת ואֶתְחַנֵּן, שבת נחמו, ט"ז מנחם-אב ה'תשנ"א

From the talks of Shabbos Parshas Va'eschanan, Shabbos Nachamu, 16 Menachem Av, '91

Introduction

This profound discourse was delivered by the Lubavitcher Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, leader of the Chabad-Lubavitch movement and seventh Rebbe in the dynasty of Chassidus Chabad. Born in 1902 in Nikolayev, Ukraine, and ascending to leadership in 1950, the Rebbe transformed the Jewish world with his global outreach, revolutionary Torah teachings, and urgent call to prepare the world for the coming of Moshiach. He passed away on Gimmel Tammuz, 5754 (1994), yet his influence continues to inspire millions.

This maamar was said in 5751 (1991), during Shabbos Parshas Va'eschanan, which coincided with **Shabbos Nachamu**, the first of the seven weeks of consolation following Tisha B'Av. The Rebbe delves into the mystical and practical implications of these weeks, focusing especially on how the study and dissemination of Torah related to Redemption serves as both a preparation for and a catalyst of the Geulah itself. Drawing from verses, Midrash, and deep Chassidic insight, the Rebbe reveals how we are living in the final moments of exile—and that now is the time to see and act as if the Redemption is already beginning.

(א)

(1) It is known that also the Haftaros of the "Seven of Consolation" (that are read from Yeshayahu in the weeks after Tisha B'Av until Rosh Hashanah) — which are arranged according to the time and the event (and not like the Haftaros of the other Shabbosos of the year, which are based on the content of the Parshiyos, by way of similarity) — they too have a connection and relevance to the Parshiyos.

ידוע שגם ההפטרות דשבע דנחמתא (שמפטרין בנחמות ישעיהו מאחר תשעה באב עד ראש השנה) שהן לפי הזמן ולפי המאורע (ולא כמו ההפטרות דשאר שבטות השנה שהן מענין הפרשיות דומה בדומה), יש להן קשר ושייכות לענין הפרשיות.

For even the events of the yearly times (according to the time and the event) are connected to the Parshas of the week, as stated by the Shelah: "The holidays of the entire year — all of them have a connection to those Parshiyos in which they occur, for everything is from the hand of Hashem, the Intelligent One."

כיון שגם המאורעות דזמני השנה (לפי הזמן ולפי המאורע) שייכים לפרשת השבוע, כדברי השל"ה שהמועדים של כל השנה... בכלל יש שייכות לאותן הפרשיות שחלות בהן, כי הכל מיד ה' השפיל.

And regarding our case — that Shabbos Nachamu, named after the opening of the Haftarah "Nachamu Nachamu Ami," which is the beginning and head (that includes all the details of the matters of) the "Seven of Consolation," is relevant to Parshas Va'eschanan ("Nachamu" to "Va'eschanan") — for they are always read together on the Shabbos following Tisha B'Av.

ובגדון דידן, ששבת נחמו, על שם התחלת ההפטרה "נחמו נחמו עמי", התחלת וראש (שכולל כל פרטי הענינים ד) שבע דנחמתא — שיהי לפרשת ואֶתְחַנֵּן ("נחמו" ל"ואֶתְחַנֵּן") שקורין לעולם בשבת שאחר תשעה באב.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And the point of explanation: That in “Nachamu Nachamu Ami” — “a double consolation” — for the First Temple and for the Second Temple — this refers to the consolation of the building of the Third Beis HaMikdash during the third redemption: an eternal Temple and an eternal redemption (after which there will be no more exile).

ונקדח הביאור — שפ' נחמו נחמו עמי, נחמה בכפלים, על בית ראשון ועל בית שני — היא הנחמה דבניין בית המקדש השלישי בגאולה השלישית, בית נצחי וגאולה נצחית (שאין אחריה גלות).

And this concept is also connected to Va'eschanan, Moshe's prayer to enter the Land — for it is known that if the Jewish people had merited to enter the Land and to build the Beis HaMikdash through Moshe, the redemption would have been immediate and eternal, and the Beis HaMikdash would have been eternal.

וענין זה שיד גם ל"ואתחנן", תפלתו של משה להכניס לארץ, כידוע שאילו זכו ישראל להכניס לארץ וילבנו בית המקדש על ידי משה — היתה תכף ומיד גאולה נצחית ובית המקדש נצחי.

(ב)

However, in Parshas *Va'eschanan*, it is also (and primarily) emphasized that Moshe's request to enter the Land was not fulfilled — as explicitly stated in the verse, “And Hashem was angry with me for your sakes and did not listen to me,” and even, “And Hashem said to me: Do not continue to speak to Me further about this matter. Ascend to the top of the cliff, etc. for you shall not cross this Jordan. And command Yehoshua, etc., and he shall cause them to inherit the Land.”

אבל, בפירוש ואתחנן מדגש גם (ובעקר) שבקשה משה להכניס לארץ לא נתקיימה, כמפורש בקרא "ויתעבר ה' בי למענכם ולא שמע אלי", ועד "ויאמר ה' אלי גו' אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה. עלה ראש הפסגה גו'..." "כי לא תעבר את הירדן הזה. וצו את יהושע גו' והוא ינחיל אותם את הארץ".

That is: In *Va'eschanan* the emphasis is that the actual entry into the Land was (not through Moshe, but rather) through Yehoshua, and afterward came destruction and exile (as written later in the *Parsha*, “When you bear children, etc.” — the reading of Tisha B'Av).

הינו, שבפירוש ואתחנן מדגש שבפעל היתה הכניסה לארץ (לא על-ידי משה, אלא) על-ידי יהושע, שלאחר-כך היה חורבן וגלות (וכמו שכתוב בהמשך הפרשה "כי תוליד בנים וגו'" — הקריאה דתשעה באב).

How, then, does this align with the content of the *Haftarah*, which speaks of nullifying and negating destruction and exile through the doubled consolation of an eternal redemption and eternal Beis HaMikdash?

ואיד מתאים זה עם תכן ההפטרָה על-דבר בטול ושלילת החורבן והגלות על-ידי הנחמה בכפלים? שבגאולה נצחית ובית-המקדש נצחי

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And even though it might seem that one could say that *Va'eschanan* emphasizes the need and necessity for the doubled consolation of the true and complete redemption (because of the destruction and exile, since the entry into the Land was not through Moshe) — it is reasonable to say that the doubled consolation itself (not only the need and necessity for it) is connected to the very content of Parshas *Va'eschanan*, as will be explained below.

ואף שלכאורה אפשר לומר שבפרשת ואַתְחַנֵּן מדגש הצורך וההכרח בנחמה בכפלים שבגאולה האמתית והשלמה (בגלל התרחבן והגלות, כיון שהפניסה לארץ לא היתה על-ידי משה) — מסתבר לומר שגם הנחמה בכפלים עצמה (לא רק הצורך וההכרח בה) שייכת לתוכנה של פרשת ואַתְחַנֵּן, כדלקמן

(ג)

And this will be understood by first explaining the content of the first *Haftarah* of the “Seven of Consolation,” “Nachamu Nachamu Ami” — a consolation in double measure:

ויובן בהקדמם הביאור בתוכנה של ההפטרָה הראשונה ד"שבע דנחמָתא", "נחמו נחמו עמי" — נחמה בכפלים:

The connection of this *Haftarah* to the idea of redemption is (in addition to the general idea of comfort — “Nachamu”) also specifically in the idea of *doubling* (a “double consolation”) — for it is known that doubling is associated with and expresses the idea of redemption. As the Midrash states: five letters are doubled [in final form] and all of them are expressions of redemption — the kaf sofit with which Avraham was redeemed from Ur Kasdim, as it says, “Lech lecha”; the mem etc., the nun etc., the peh sofit — with it our fathers were redeemed from Egypt, as it says, “Pakod pakadeti”; the tzadi sofit, through which Hashem will redeem Israel at the end of the fourth exile, as it says, “A man, Tzemach is his name, and from beneath him it shall blossom.”

שיכונתה של ההפטרָה לענין הגאולה היא (נוסף על כללות ענין הנחמה, "נחמו") גם מצד ענין הכפל ("נחמה בכפלים") — כידוע ש"כפל" שיהי ומוזרה על ענין הגאולה, כדאיתא במדרש: "חמש אותיות נכפלו וכלם לשון גאולה: כ"ף שבו נגאל אברהם אבינו מאור כשדים שנגמר לו לך מארצך, מ"ם כו', נו"ן כו', פ"ף שבו נגאלו אבותינו ממצרים שנגמר פקד פקדתי, צ"ץ שבו עתיד הקדוש-ברוך-הוא לגאל את ישראל בסוף מלכות רביעית שנגמר: איש צמח"שמו ומתחתיו יצמח

And one may say that the association between doubling and redemption is also hinted at in the phrase “keflayim le'tushiyah” — *tushiyah* also being an expression of *yeshuah* (salvation, redemption).

ויש לומר, שהשיכות ד"כפל" לגאולה מרמזת גם בלשון הכתוב: "כפלים לתושיה" — "תושיה" גם (מלשון ישועה) גאולה

And in explanation of the matter (in its simple sense) — it may be said: “כפלים” (“double”) — means many times, including (in addition to twice) also multiplicity, also great multiplicity, and even to the ultimate extent of multiplicity in a manner of without limit,

ובביאור הענין (בפשטות) — יש לומר: "כפלים" — פעמים רבות, כולל (נוסף על שתי פעמים) גם רבוי, גם רבוי גדול, ועד לתכלית הרבוי באפן של כלי גבול,

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

as we find in the words of our Sages of blessed memory, who learn from the double expression in the verse “even one hundred times” – that the intent here (is not to limit the obligation to one hundred times and no more, but rather) also to a greater multiplicity,

and even to the ultimate multiplicity that is included in the completeness of “one hundred” (as our Sages of blessed memory said: “a person is obligated to recite one hundred blessings each day,” in which are included all the blessings and illuminations, for the completeness of all matters is in the number ten – a complete number – as each one is included from ten – ten times ten – the number one hundred,

and automatically this includes also the inclusion of ten in each one of the hundred – ten times one hundred – the number one thousand,

and likewise the inclusion of ten in each one of the thousand – ten times one thousand – the number ten thousand,

and this includes also “רַבְּכָה” – from the term multiplicity – and even to the ultimate multiplicity “which cannot be counted for multitude.”

And based on this, we can explain the connection and relevance of “doubling” to the redemption — because the concept of limitless doubling relates to the true and complete redemption, in which the infinite Divine light will be revealed. In the language of Kabbalah and Chassidus: the revelation of the light of Ein Sof. Therefore, all matters will attain true perfection — beginning with the true perfection of the redemption and the Beis HaMikdash: an eternal redemption and an eternal Beis HaMikdash, without end or limitation (unlike the First and Second Temples — in the first and second redemptions — which lasted for limited spans of 410 and 420 years).

(7)

And it may be said that the infinity within the true and complete redemption is emphasized in the *doubling* of “Nachamu Nachamu” even more than in the five letters that are doubled and all allude to redemption.

כפי שמצינו בדברי רבותינו ו"ל שלומדים מכפל הלשון בכתוב "אפלו מאה פעמים" – שהכפלה בזה (לא להגביל החיוב למאה פעמים ולא יותר, אלא) גם לרבות גדול יותר

ועד לתכלית הרבות שנקלל בהשלמות דמאה (כמאמר רבותינו ו"ל: "חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום", שבהן נכללים כל הברכות וההארות

פי השלמות דכל הענינים היא במספר עשר – מספר שלם – כפי שכל אחד מהם כלול מעשר – עשר פעמים עשר – מספר מאה

וממילא נכלל בזה גם ההתפללות דעשר בכל אחד מהמאה – עשר פעמים מאה – מספר אלף

וכן ההתפללות דעשר בכל אחד מהאלף – עשר פעמים אלף – מספר רבבה

וכולל גם "רבבה" – מלשון רבוי – ועד לתכלית "הרבוי" שלא יספר מרב

ועל-פי זה יש לבאר הקשר והשיכות ד"כפל" לגאולה – כי, ענין הכפל בלי גבול, שיה' לגאולה האמתית והשלמה, שאז יתגלה בעולם האור האלקי הברי גבול, ובלשון הקבלה והחסידות: גלוי אור אינסוף. ולכן יהיו כל הענינים בשלמות האמתית, החל מהשלמות האמתית דגאולה ובית-המקדש: גאולה נצחית ובית-המקדש נצחי, בלי גבול – דלא בבית ראשון ובית שני (בגאולה ראשונה ושניה) שהיו במשך זמן מגבל – ת"י ות"כ שנה

ויש לומר, שהבלי גבול שבגאולה האמתית והשלמה מדגש בכפל ד"נחמו נחמו" יותר מאשר בחמש אותיות (ש) נכפלו וכלן לשון גאולה

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

In the doubling of “Lech lecha” — the two words are identical in letters (lamed and final chaf), but they differ in meaning and interpretation (due to the difference in nekudos). “Lech” (lamed with segol, chaf with shva) means “go,” while “lecha” (lamed with shva, chaf with kamatz) means “for your benefit and good” — which can be said to include also the benefit and good of his redemption from Ur Kasdim.

In the doubling of “Pakod pakadti” — the meaning and content of both words are the same (language of remembering/visiting), but there is a difference in their letters (and nekudos) — “Pakod” is the root of the word, and “pakadti” is the action form (past tense). Similarly: “Pakod yifkod” — future tense.

And similarly in the doubling of “Tzemach ... yitzmach” — “Tzemach” is the root, and “yitzmach” is the action.

Whereas in the doubling of “Nachamu nachamu” — there is no difference in the letters or the nekudos of the two doubled words; both are absolutely identical.

And in explaining the advantage of doubling two words that are completely identical (“Nachamu Nachamu”) versus doubling words that are different from each other (in meaning, like “Lech lecha,” or in letters, like “Pakod pakadti”) — one can say:

A repetition of a word in a changed form (like “pakad pakadti”) indicates that there are different aspects within the matter, or that there is another detail not included in the first mention.

Therefore, it requires an addition or clarification by changing the repetition. In other words: beyond reinforcing the general point through the repetition, the change in the wording emphasizes that there are different dimensions, each distinct from the other.

This is not the case when the repeated word is exactly identical (such as “Nachamu Nachamu”) — there is no difference in the aspects of the matter, nor is there any additional detail or point not already included in the first time; rather, the doubling is for its own sake.

בַּכָּפֶל ד' לָךְ לָךְ — ב' הַתְּבוּת שְׁוֹת בְּאוֹתִיּוֹתֶיהֶן (לֶמְ"ד וְכ"ף פְּשוּטָה), אֲכַל חֲלוּקוֹת הֵן בְּפִירוּשׁוֹ וְתוֹכָנָן (מִצַּד הַחֲלוּק בִּנְקֻדוֹתֶיהֶן): "לָךְ" (לֶמְ"ד בְּסִגּוֹל וְכ"ף בְּשֻׁא) פִּירוּשׁוֹ הִלִּיכָה, וְ"לָךְ" (לֶמְ"ד בְּשֻׁא וְכ"ף בְּקֶמֶץ) פִּירוּשׁוֹ לְהִנָּאֵתָה וּלְטוֹבָתָהּ (דִּישׁ לֹמֵר שְׂכּוּלִיל גַּם הִנָּאֵת וְטוֹבַת גְּאֻלָּתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים).

בַּכָּפֶל ד' פָּקֵד פָּקַדְתִּי — פִּירוּשׁ וְתוֹכָן ב' הַתְּבוּת שְׁוֹה (לְשׁוֹן פָּקִידָה), אֲכַל יֵשׁ חֲלוּק בְּאוֹתִיּוֹתֶיהֶן (וּבִנְקֻדוֹתֶיהֶן): "פָּקֵד" הוּא שֶׁרֶשׁ הַתְּבָה, וְ"פָקַדְתִּי" הִיא הַפְּעֻלָּה (בְּלִשׁוֹן עֵבֶר, וְעַל־דֶּרֶךְ זֶה "פָּקֵד יִפְקֹד", בְּלִשׁוֹן עִתִּיד).

וְעַל־דֶּרֶךְ זֶה בַּכָּפֶל ד' צָמַח גו' — "צָמַח": "צָמַח" הוּא הַשֶּׁרֶשׁ, וְ"צָמַח" הִיא הַפְּעֻלָּה.

מֵה־שְּׂאִי־כֵן בַּכָּפֶל ד' נָחַמוּ נָחַמוּ — אֵין חֲלוּק בְּאוֹתִיּוֹתֶיהֶן וּבִנְקֻדוֹתֶיהֶן שֶׁל הַתְּבוּת הַכְּפוּלוֹת — וְשִׁשְׁתֵּיהֶן שְׁוֹת מִמֶּשׁ.

וּבִבְיָאוּר הַמְּעֻלָּה בַּכָּפֶל ב' תְּבוּת שְׁוֹת מִמֶּשׁ ("נָחַמוּ נָחַמוּ") לְגַבִּי כָפֶל ב' תְּבוּת שִׁישׁ חֲלוּק בִּינִיּוֹת (בְּפִירוּשׁוֹ, כְּמוֹ "לָךְ לָךְ", אוֹ גַּם בְּאוֹתִיּוֹתֶיהֶן כְּמוֹ: "פָּקֵד פָּקַדְתִּי") — יֵשׁ לֹמֵר:

כָּפֶל הַתְּבָה בְּשְׁנֵי מַפְעַם הִרְאֻשׁוֹנָה (כְּמוֹ "פָּקֵד פָּקַדְתִּי") — מוֹרָה שִׁישׁ אֲפָנִים שׁוֹנִים בְּדָבָר, אוֹ שִׁישׁ עוֹד פֶּרֶט וְעִנְיָן מְסִים שְׁלֹא נִכְלָל בַּפְּעַם הִרְאֻשׁוֹנָה, וְלִכֵּן יֵשׁ צִדָּה בְּהוֹסְפָה אוֹ הִבְהָרָה עַל־יְדֵי הַשְּׁנֵי בַּכָּפֶל הַלְּשׁוֹן לְגַבִּי פַעַם הִרְאֻשׁוֹנָה. כְּלוּמָר: נוֹסֵף עַל חֲזוֹק קְלָלוֹת הַדָּבָר עַל־יְדֵי כָפֶל הַלְּשׁוֹן, מְדַגֵּשׁ בְּשְׁנֵי כָפֶל הַלְּשׁוֹן שֶׁבְּקְלָלוֹת הַדָּבָר יִשְׁנִם אֲפָנִים שׁוֹנִים שֶׁחֲלוּקִים זֶה מִזֶּה.

מֵה־שְּׂאִי־כֵן כְּשֶׁכָּפֶל הַתְּבָה הוּא שְׁוֹה מִמֶּשׁ (כְּמוֹ "נָחַמוּ נָחַמוּ") — אֵין חֲלוּק בְּאֲפָנֵי הַדָּבָר, וְלֹא הוֹסְפַת פֶּרֶט וְעִנְיָן מְסִים שְׁלֹא נִכְלָל בַּפְּעַם הִרְאֻשׁוֹנָה, כִּי אִם עִנְיָן הַכָּפֶל כְּשֶׁלְּעַצְמוֹ.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

The explanation of the difference between them as it relates to the infinity (doubling) in the redemption — is that the doubling of “Pakod pakadti” also emphasizes that there are different modes in redemption (and generally — the difference between the first redemption and the First Temple and the second redemption and the Second Temple), each having what the other does not. Therefore, it is not truly without limit. This is not the case with the doubling of “Nachamu Nachamu,” which emphasizes true infinity in the matter of redemption — infinite (doubling) in its truest form.

[This is sweetened further by the words of the Midrash, which says that all of them (the Avos and prophets whom Hashem sent to comfort Knesses Yisrael) come before Hashem and say: “Master of the Universe, she (Knesses Yisrael) does not accept consolation from us,” as it is said: “O storm-tossed and comfortless.” Hashem says to them: “I and you will go and console her.” As it says: “Nachamu Nachamu Ami” — *comfort her, comfort her with Me* (with a chirik instead of a patach, meaning “with Me”). “None is fit to go except I Myself.”]

Therefore, it may be said that this idea is also hinted to in the doubling of “Nachamu Nachamu” — that the doubling itself expresses the *infinite nature* of the consolation, because the consolation is given by Hashem Himself — true infinity.

(ה)

And the matter may be explained in more detail — that the *infinity* in the doubling of “Nachamu Nachamu” does not, Heaven forbid, negate the individual qualities found in the modes of redemption, but rather that those individual qualities themselves stem from the *infinite nature* of the redemption.

Among the interpretations of the “double consolation” (“Nachamu Nachamu”) is that the consolation is for the First Temple and the Second Temple (as mentioned above in section א).

וביאור החלק שביניהם בנוגע לענין הכלי-גבול (כפל) שבגאולה — שבכפל ד"ק פקד פקדתי" מדגיש (גם) שיש אפנים שונים בגאולה (ובכללות — ההפרש שבין גאולה ראשונה ובית ראשון לגאולה שנייה ובית שני), ויש כונה מה שאין כונה, וממילא אין זה כלי-גבול לאמתו, מה שאין-כן בכפל ד"ק נחמו נחמו" — מדגיש הכלי-גבול בענין הגאולה, כלי-גבול (כפל) לאמתו.

וימתק יותר על-פי דברי המדרש: הולכים בלם) (האבות והנביאים ששלחם הקדוש-ברוך-הוא לנחם את כנסת ישראל) לפני הקדוש-ברוך-הוא ואומרים: רבנו של עולם — אינה מקבלת ממנו תנחומים, שנאמר: "עניה סערה לא נחמה". אומר להם הקדוש-ברוך-הוא: אני ואתם נלך וננחמנה — הנני נחמו נחמו עמי", "נחמוה נחמוה עמי" (עין פחיריק במקום פתח), שפרשו: עמדי. אין ראוי ללכת אלא אני בעצמי.]

דיש לומר, שענין זה מרמז גם בכפל ד"ק נחמו — נחמו", שהכפל מורה על הכלי-גבול שבנחמה, כיון שהנחמה היא על-ידי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו — כלי-גבול האמתי.

וביאור הענין בפרטיות יותר — שהכלי-גבול שבכפל ד"ק נחמו נחמו" אינו שולל חסד-שלום המעלות הפרטיות שבאפני הגאולה, אלא שמעלות פרטיות אלו הן מצד הכלי-גבול שבגאולה

מהפרושים ד"ק נחמה בכפלים" ("נחמו נחמו") — שבכפל הנחמה הוא על בית ראשון ועל בית שני (בפזר לעיל סעיף א).

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

But this requires explanation: since the consolation is not merely words of appeasement and the like, but rather in that the Beis HaMikdash will be rebuilt anew — what difference does it make that this consolation (via the rebuilding of the Beis HaMikdash) is said to be for two destructions of the same Beis HaMikdash?

The explanation is: The First Temple and Second Temple were two modes or levels in the Beis HaMikdash — each with something the other lacked:

The advantage of the First Temple was the revelation of G-dliness (from Above) — there was a higher level of Divine revelation than in the Second Temple, since the Second Temple lacked five things — in particular, the Aron, the resting place of the Shechinah.

The advantage of the Second Temple was its fixedness in the world (from below) — it was greater than the First in structure and years: more expansive in space (construction) and in time (years), reflecting worldly permanence.

This is the meaning of “Nachamu Nachamu,” a double consolation — for the First Temple and the Second Temple — that the Third Beis HaMikdash will be a triple structure, containing the advantages of both the First and Second Temples in absolute perfection: a revelation of G-dliness at the highest level, and permanence in the world eternally — the combination of both aspects together (i.e., the “Third”).

And since the two aspects of consolation — for the First and Second Temples — are hinted at in the doubling of “Nachamu Nachamu” (two words identical), which reflects true infinity (as mentioned earlier in section 7), it follows that this doubling of consolation is itself of an infinite nature — meaning: the essence of the Third Beis HaMikdash is without limitation, and by virtue of this absence of limitation, it contains the perfection of all possible forms — from above, from below, and their fusion — with each one in a way that is truly infinite.

וְצִירָהּ לְהִבִּי: כִּיּוֹן שֶׁהִנָּחָהּ הִיא (לֹא רַק דְּבָרִי פִּיּוּס וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה, אֲלָא) עַל־יְדֵיזָה שְׂבִית־הַמִּקְדָּשׁ נִבְנָה מִחֲדָשׁ, לְמֵאִי נִפְקָא מִיָּנָה שֶׁנִּחְמָה זֶה (עַל־יְדֵי בִנְיָן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ) הִיא עַל שְׁנֵי חֲרָבֹת שֶׁל אוֹתוֹ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ?

וְהַסְבָּרָה בָּזֶה – שְׂבִית רִאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי הֵם ב' אֲפָנִים דְּרָגוֹת בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, וְיֵשׁ בָּזֶה מֵה שְׂאִין בָּזֶה:

הַמַּעֲלָה דְּבֵית רִאשׁוֹן – בְּהַתְגַּלּוּת אֱלֻקוֹת (מִצַּד הָעֲלִיּוֹן), שֶׁהָיָה בּוֹ גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּדִרְגָּא נְעֻלָּת יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּבֵית שְׁנִי, כִּיּוֹן שֶׁבְּבֵית שְׁנִי חִסְרוּ חֲמִשָּׁה דְּבָרִים, וּבִפְרָט הָאֲרוֹן, מְקוֹם מְנוּחַת הַשְּׁכִינָה

וְהַמַּעֲלָה דְּבֵית שְׁנִי – בְּקַבִּיעוּתוֹ בְּעוֹלָם (מִצַּד הַתַּחְתּוֹן), שֶׁהָיָה גְּדוֹל מִבֵּית רִאשׁוֹן בְּבִנְיָן וּבְשָׁנִים – גְּדוּלוֹת בְּמָקוֹם (בִּנְיָן) וּבְזִמָּן (שָׁנִים), גְּדֵרֵי הָעוֹלָם

וְזֶהוּ הַפְּרוּשׁ דְּ"נִחְמוּ נִחְמוּ" – נִחְמָה בְּכָפְלִים – עַל בֵּית רִאשׁוֹן וְעַל בֵּית שְׁנִי: שְׂבִית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי יִהְיֶה גַם "בֵּית מְשֻׁלָּשׁ", שֶׁיְהִי בּוֹ הַמַּעֲלָה דְּבֵית רִאשׁוֹן וּדְבֵית שְׁנִי בְּתַכְלֵת הַשְּׁלֵמוֹת – וּגְלוּי אֱלֻקוֹת בְּדִרְגָּא הַכִּי נְעֻלָּת, וְקַבִּיעוּת בְּעוֹלָם בְּאֶפֶן נִצְחִי, ("וְחִבּוּר שְׁנֵיהֶם יִחָדוּ") (שְׁלִישִׁי).

וְכִיּוֹן שֶׁב' אֲפָנִי הִנָּחָהּ עַל בֵּית רִאשׁוֹן וְעַל בֵּית שְׁנִי מְרֻמָּזִים בְּכָפֶל דְּ"נִחְמוּ נִחְמוּ" (שְׁתֵּי הַתְּבוּת שְׁוֹת מְמֻשׁ) – שֶׁהוּא עֲנֵן הַבְּלִיגְבוּל לְאַמְתּוֹ (בְּנִזְכָּר לְעִיל סְעִיף ד') – יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁגַם כָּפֶל הִנָּחָה עַל בֵּית רִאשׁוֹן וְעַל בֵּית שְׁנִי (אֲפָנִים שְׁוֹנִים בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ) הוּא בְּאֶפֶן שֶׁל בְּלִיגְבוּל לְאַמְתּוֹ: הִנֵּנוּ, שֶׁעֲנִינּוּ שֶׁל בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא בְּלִיגְבוּל, וּמִצַּד הָעֶדֶר הַהִגְבָּלָה יֵשׁ בּוֹ הַשְּׁלֵמוֹת דְּכָל הָאֲפָשְׁרִיּוֹת – מִצַּד הָעֲלִיּוֹן וּמִצַּד הַתַּחְתּוֹן וּמִצַּד שְׁנֵיהֶם יִחָד, וְכָל אֶחָד מֵהֶם בְּאֶפֶן שֶׁל בְּלִיגְבוּל

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

Based on this, we may also explain the connection and relevance of “Nachamu Nachamu” (a double consolation) to Parshas Va'eschanan:

One of the core themes of Parshas Va'eschanan is the doubling of the Ten Commandments — that although they were already stated in Parshas Yisro, they were repeated and doubled in Parshas Va'eschanan, including all the details of the Ten Commandments (which encompass the entire Torah) — a total duplication (generally).

The explanation of the matter:

Among the differences between the Ten Commandments in Parshas Yisro and those in Parshas Va'eschanan — is a parallel to the difference between the first tablets (when the Jewish people were at the level of tzaddikim) and the second tablets (when the Jewish people were at the level of baalei teshuvah).

For the Ten Commandments in our parsha come in the continuation (and as part of the words of rebuke that Moshe spoke to the Jewish people), a theme of teshuvah, which is associated with the second tablets.

Put slightly differently: the Ten Commandments in Parshas Yisro are primarily from the perspective of Above, and those in Va'eschanan are primarily from the perspective of below.

However, since Parshas Va'eschanan does not mention at all the breaking of the tablets or the second tablets (only in Parshas Eikev which follows — even though by order of events, the details of the breaking of the tablets would fit better following the account of Matan Torah and the giving of the tablets in Parshas Va'eschanan), one can say:

That the doubling of the Ten Commandments in Parshas Va'eschanan emphasizes primarily the infinity in Torah.

And this is the connection between Parshas Va'eschanan and the doubling of the true and complete redemption (the content of “Nachamu Nachamu,” a double consolation) — for the infinite nature of Torah in its truest and most complete form will be revealed in the future in the “new Torah” (that “shall go forth from Me”).

על-פי-זה יש לבאר גם הקשרו השכיכות ד"נחמו
נחמו" (נחמה בכפלים) לפרשת ואתחנן

מהענינים העקריים דפרשת ואתחנן הכפל דעשרת
הדברות, שאף שנאמרו בפרשת יתרו, חזרו ונכפלו
בפרשת ואתחנן — כל פרטי הענינים דעשרת
הדברות (הכוללים כל התורה כולה) — כפל שנה
(בכללות).

וביאור הענין:

מהחלוקים שבין עשרת הדברות שבפרשת יתרו
לעשרת הדברות שבפרשת ואתחנן — על-דרך
ובדגמת החלוק שבין לוחות ראשונות
(שבגני-ישראל היו בדרגת צדיקים) ולוחות שניות
(שבגני-ישראל היו בדרגת בעלי תשובה):

שהרי עשרת הדברות שבפרשתנו באים בהמשך
(וחלק מדברי התוכחה דמשה לבני-ישראל) — תכן
ענין התשובה, שקשורה עם לוחות שניות.

ובסגנון אחר קצת: עשרת הדברות שבפרשת יתרו
— עקרו מצד העליון, ועשרת הדברות שבפרשת
ואתחנן — עקרו מצד התחתון.

אבל, כיון שבפרשת ואתחנן לא נזכר כלל הענין
דשבירת הלוחות ולוחות שניות (כי אם בפרשת עקב
שלאחר-כך, אף שמצד סדר הדברים מתאים יותר
שפרטי הענינים דשבירת הלוחות יבואו בהמשך
לכללות הסיפור דמעמד הר סיני עד לנתינת הלוחות
(שבפרשת ואתחנן):

יש לומר, שהכפל דעשרת הדברות בפרשת ואתחנן
מדגיש בעיקר הבלי-גבול בתורה.

וזוהי השכיכות דפרשת ואתחנן לכפל דהגאולה
האמתית והשלמה (התכן ד"נחמו נחמו", נחמה
בכפלים) — כיוון שהבלי-גבול שבתורה לאמתות
ובשלמותו יתגלה לעתיד לבוא ב"תורה חדשה מאתי
מציא".

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And more specifically: in the future there will be both the qualities of the first tablets (from above) and of the second tablets (from below), and both of them together.

And it can be said that this is also alluded to in the exact wording “a new Torah shall go forth from Me” — “from Me” specifically, from the Holy One Himself; and “shall go forth” specifically, meaning it shall go forth from Heaven (“from Me”) and come down into the world below in human understanding and grasp.

However, there will not be a division of different modes in Torah; rather, due to the absence of limitation, there will be completeness in all possible modes (as mentioned above in section ה).

And it can be said that in this way will also be the wondrous unity — that the intellect grasps the idea and encompasses it with its mind, and the intellect itself is invested within the concept — in the learning of the new Torah that shall go forth from Me.

It will no longer be a division of two modes — from above to below (“cause my tongue to answer Your word,” where man responds after the speech of Hashem) and from below to above (“whoever reads and studies, the Holy One, blessed be He, reads and studies opposite him”) — where Hashem reads and studies after the person.

Rather, it will be in a mode of infinity — and because of the absence of limitation, there will be completeness in all possible forms.

(ז)

And along these lines, it is possible to explain regarding Moshe's request to enter the Land, which appears at the beginning of Parshas Va'eschanan:

ובפרטיות יותר — שלעתיד לבוא יהיו ב' המעלות דלוחות ראשונות (מצד העליון), ודלוחות שניות (מצד התחתון), ודשניהם יחד.

ונש' לומר שמרמז גם בדייק הלשון "תורה חדשה מאתי תצא" — "מאתי" דיקא, מהקדוש-ברוך-הוא עצמו, ו("מאתי") "תצא" דיקא — ש"תצא" מן השמים ("מאתי") ותבוא למטה בארץ — בהבנה והשגה דשכל האדם.

אלא — שאין כאן התחלקות דאפנים שונים בתורה, כי אם — שמצד העדר ההגבלה ישנה השלמות בכל (האפשריות) כנזכר לעיל סעיף ה.

ונש' לומר — שבאופן כזה יהיה גם היחוד נפלא — שהשכל תופס את המשכל ומקיף אותו בשכלו כו', וגם השכל מתלבש במשכל — בהלימוד ב"תורה חדשה מאתי תצא".

שלא תהיה ההתחלקות דב' אפנים — מלמעלה למטה ("תען לשוני אמרתך", שהאדם עונה אחר אמירתו של הקדוש-ברוך-הוא), ומלמטה למעלה ("כל הקורא ושונה — הקדוש-ברוך-הוא קורא ושונה כנגדו" — שהקדוש-ברוך-הוא קורא ושונה אחר), (לימודו של האדם).

כי אם — באופן של בלי-גבול, ומצד העדר ההגבלה ישנה גם השלמות בכל האפשריות.

ועל-דרך-זה יש לבאר בנוגע לבקשת משה להכנס לארץ שבהתחלת פרשת וא'תחנן:

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

One of the reasons that Moshe's request to enter the Land was not fulfilled, as it says, "And Hashem said to me... you shall not cross this Jordan... and command Yehoshua... for he... shall cause them to inherit the Land," is—even though entry to the Land through Moshe (had it occurred) would have been on a higher level than the actual entry through Yehoshua (as it would have been an eternal redemption, with no exile following)—there is also an advantage in the entry to the Land through Yehoshua.

The explanation is: that the conquest and division of the Land through Yehoshua is from below—from the vantage point of the lower realm. This is emphasized by the manner of conquest and division, drawn out over a long time: seven years of conquest, and seven years of division. And even afterward—even after the death of Yehoshua—there remained portions of Eretz Yisrael that had not yet been conquered, as it says at the beginning of the Book of Shoftim: "And it was after the death of Yehoshua, that the Children of Israel inquired of Hashem, saying: Who shall go up for us first to battle against the Canaanite? And Hashem said: Yehudah shall go up... And Yehudah said to Shimon his brother: Go up with me into my lot, and we will fight the Canaanite, and I also will go with you into your lot." For the refinement of the lower realm happens through service, which requires a prolonged process.

And further—and more essentially—even after the conquest and division of the Land were complete the first time, the Jewish people were exiled from Eretz Yisrael. And not just the seventy-year Babylonian exile, but also all the subsequent exiles, including the current final exile which has lasted close to two thousand years. The intent of this is to refine the sparks (of holiness) within the exile—as our Sages said: "The Holy One, blessed be He, exiled Israel among the nations only so that converts would be added to them," which refers to the sparks of holiness that are refined by the Jewish people in exile.

מהטעמים שלא נתקיימה בקשת משה להכניס לארץ, כמו־שכתוב ויאמר ה' אלי גו' לא תעבר את הירדן הנה וצו את יהושע גו' כי הוא גו' ינחיל אותם את הארץ גו', אף שהכניסה לארץ על־ידי משה (אלו היתה) היא באפן נעלה יותר מאשר הכניסה לארץ (שהיתה בפעל) על־ידי יהושע (גאלה נצחית שאין אחריה גלות) – מפני שיש גם מעלה בכניסה לארץ על־ידי יהושע.

וההסברה בזה – שכבוש וחלוקת הארץ על־ידי יהושע היא מצד התחתון, כמדגש באפן הכבוש והחלוקה במשך רבוי זמן, שבע שפכשו ושבע שחלקו, וגם לאחר־זה ואפלו לאחר מות יהושע נשארו חלקים מארץ ישראל שעדיין לא נכבשו, כמו שכתוב בהתחלת ספר שופטים ויהי אחרי מות יהושע וישאלו בני ישראל בה' לאמר מי יעלה לנו אל הכנעני בתחלה להלחם בו ויאמר ה' יהודה יעלה גו' ויאמר יהודה לשמעון אחיו עלה אתי בגורלי ונלחמה בפנעני ונלחמתי גם אני אתה בגורלך כיון שברור התחתון הוא על־ידי עבודה־ממשכת "הדורשת רבוי זמן כו".

ועוד ועקר – שגם לאחר שלמות כבוש וחלוקת הארץ בפעם הראשונה, גלו ישראל מארץ ישראל, ולא רק גלות ככל למשך שבעים שנה, אלא גם הגלות שלאחר־זה עד לגלות האחרון שנמשך קרוב אלפים שנה... שהכונה בזה היא כדי לברר הניצוצות שבגלות (כמאמר רבותינו ז"ל לא הגלה הקדוש־ברוך־הוא את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים", דקאי על ניצוצות הקדושה ("שמכירים בני־ישראל בגלות

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And in the well-known expression: to transform outside of Eretz Yisrael into Eretz Yisrael—and afterward, and through our actions and our service throughout the duration of the exile, through refining the lower realm, we will enter the Land in the true and complete redemption. Then the entry to the Land will be with ultimate completeness, with both advantages—of Moshe and of Yehoshua—together: an eternal redemption with no exile after it, and also from the standpoint of the lower realm.

And from this it is understood that Parshas Va'eschanan emphasizes the advantage of the entry into the Land in ultimate perfection (which did not occur through Moshe so that it would also include the quality associated with Yehoshua) — in a manner of boundlessness ("Console, console," a double consolation),

as explained — that because of the absence of limitation, there is perfection in all forms and aspects.

And simply: that the entry into the Land, its conquest and inheritance, will be immediate (perfection in time);

and it will encompass the entire Land (perfection in place), not just the land of the seven nations, but also the land of the Keini, Kenizi, and Kadmoni — the full ten nations;

and in a manner in which all her inhabitants will dwell upon her (perfection in soul) — that all the Children of Israel (including all the souls of Israel from all the previous generations) will dwell across all of Eretz Yisrael,

in a fixed and eternal manner — forever and ever.

ובלשון הידוע לעשות מחוץ לארץ ארץ ישראל, ולאחרי ועלי ידי מעשינו ועבודתנו כל זמן משה הגלות 66 בברור התחנות, וכן נסים לארץ בגאולה האמתית והשלמה, ואז תהיה הכניסה לארץ בתכלית השלמות בב' המעלות (דמשה ודיהושע) גם יחד – וגאולה נצחית שאין אחריה גלות, וגם מצד התחנות.

ומזה מוכן שפירשת ואתחנן מדגשת מעלת הכניסה לארץ בתכלית השלמות (שלא היה עלי ידי משה כדי שתהיה בה גם המעלה שעלי ידי יהושע) – ("באפן של בלי-גבול (נחמו נחמו", נחמה בכפלים),

באמור, שמצד העדר ההגבלה ישנה השלמות בכל האפנים ובכל הענינים

ובפשטות – שהכניסה לארץ בפיוש וירשת הארץ, (היא תכף ומיד (שלמות בזמן

ובנוגע לכל הארץ כלה (שלמות במקום), לא רק ארץ שבע אמות, אלא גם ארץ קיני קנזי וקדמוני, ארץ עשר אמות

ובאפן שכל יושביה עליה" (שלמות בנפש), שכל בני-ישראל (כולל גם כל בני-ישראל שבכל הדורות, שלפני-זה) יושבים בכל ארץ ישראל כלה

באפן קבוע ונצחי לעד ולעולמי עולמים

(ח)

In light of the above — that on Shabbos Nachamu, the boundlessness (the double measure) of the true and complete redemption is emphasized — there is an additional elevation specifically in the setting of this year, in which Shabbos Nachamu follows a great preparation on Erev Shabbos ("Whoever labors on Erev Shabbos will eat on Shabbos") which falls on the fifteenth of Av.

בהאמור לעיל שבשבת נחמו מדגש הבלי-גבול (ככל) שבהגאולה האמתית והשלמה, בתוסף עלוי מיוחד בקביעות שנה זו שבשבת נחמו בא לאחרי ההכנה רבה דערב שבת (מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת") שחל בהמשה עשר באב

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And to preface an explanation of the connection between the fifteenth of Av (especially when it falls on Friday) and the true and complete redemption:

– The fifteenth of the month — when the moon is full — alludes to the perfection of the Jewish people, who count by the moon, resemble the moon, and are destined to renew like it in the true and complete redemption through David, King Moshiach (who is related to the moon, the attribute of Malchus).

The fifteenth of the month of Menachem-Av (“Menachem” before “Av”) — the perfection of the month named after Moshiach, whose name is Menachem. His birth (his mazal dominates) is in this month (on Tisha B’Av), and when the moon is full on the fifteenth of Av, we know with certainty that Moshiach has already been born. This is the month whose mazal is “a lion,” in which the Lion will come and rebuild Ariel.

Especially when it falls on Friday — the day Adam was created, so that when he entered the world everything was already prepared for the meal — this alludes to the sixth millennium, in which everything is prepared for the feast of the Leviathan and the Wild Ox, on the eternal Shabbos of the World to Come.

And it can be said that in these matters—of the fifteenth of the month, the fifteenth of Av, and (its occurrence on Friday)—the aspect of infinity (doubling) in the true and complete redemption is emphasized, as expressed in the complete perfection of all aspects together:

In the matter of "the moon is full" (on the fifteenth of the month)—meaning the perfection of the moon is by virtue of receiving the sun's light completely, until the ultimate perfection of the union of the two luminaries (sun and moon) in the future, as it is written: "The light of the moon shall be as the light of the sun..."

ובקהקדם באור השכיחות דחמשה עשר באב (ובפרט כשחל ביום הששי) לגאולה האמתית והשלמה

יום חמשה עשר בחודש – שבו קימא סיהרא באשלותא [=נמצאת הלבנה בשלמותה] "י, שרומז על השלמות דבני ישראל שמונין ללבנה" ודומין ללבנה, ועתידים להתחדש כמותה, בגאולה האמתית והשלמה על-ידי דוד מלכא משיחא (ששייך ללבנה, ספירת המלכות).

חמשה עשר בחודש מנחם-אב (מנחם" לפני אב) - שלמות החודש שנקרא על שמו של משיח, שמנחם שמו, ולדתו (מזלו גובר) בחודש זה (בתשעה באב, וכשמתמלאת הלבנה בחמשה עשר באב יודעים בודאות שגבר נולד משיח), חודש שמזלו אריה, "שבו יבוא אריה כו' ויבנה אריאל".

ובפרט כשחל ביום הששי - יום ברא אדם הראשון, שגברא ביום הששי כדי שיכנס ימצא הכל מוכן לסעודה מיד" שרומז על אלה השששי שבו הכל מוכן לסעודה דלוינתן ושור הבר ביום שכלו שבת וימנוחה לחיי העולמים.

ויש לומר, שבענינים אלו חמשה עשר בחודש, חמשה עשר באב, וקביעותו ביום הששי מדגש הבלי גבול (כפל) שבהגאולה האמתית והשלמה: שמתבטא בהשלמות האמתית דכל הענינים גם יחד.

בהענין דקימא סיהרא באשלותא (חמשה עשר בחודש) - ששלמות הלבנה היא על-ידי זה שמקבלת אור השמש בשלמות, ועד לתכלית השלמות דחבור ב' המעלות דשמא וסיהרא לעתיד לבוא, כמו- שכתוב ויהי אור הלבנה כאור החמה גו"י

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

In the matter of the fifteenth of Menachem-Av—Messiah's birth occurs precisely after the destruction, as the Midrash says: When his cow mooed the first time, the Temple was destroyed; when it mooed the second time, the Redeemer of Israel was born.

And not only that, but even after he has become great—including especially spiritual greatness, “taller than all the people from his shoulders and upward” (like the full laws of a king—and certainly regarding Moshiach, a king and teacher), still exile and destruction continued for a long time.

Until the longest period of time, for the intention is that the redemption should be complete from above and below—from both together.

And in the matter of “everything is ready for the meal”—the completeness of the meal on the day that “Shabbos has ended” (through the preparation on Friday) in all aspects is from the perfection of infinity, as emphasized also in the double “good” of Friday.

בְּהֵעָנִן דְּחַמְשָׁה עָשָׂר בְּמִנְחָם-אָב – שְׁלֹדֶת מִשִּׁיחַ
הִיא בְּרִגְעַ שְׁלֹאחֲרֵי הַחֶרֶב דִּוְקָא, כְּדֹאִיתָא בְּמִדְרָשִׁי
רַבּוּתִינִי-ז' ל' שְׁכִשְׁגַּעְתָּה פְּרִתּוֹ פַּעַם א' נִחְרַב
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וּכְשִׁגַּעְתָּה פְּרִתּוֹ פַּעַם ה' נִוֹלַד מוֹשִׁיעֵן
וְגוֹאֲלֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל

וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׁגָם לְאַחֲרֵי שְׁנַעֲשָׂה גָדוֹל, כּוֹלֵל
וּבְמִיחָד גְּדֻלוֹת רוּחָנִית, מִשְׁכֵּמוֹ וּמַעֲלָה גְבוּהַ מְכַל
הָעָם" (כָּכָל פְּרִטִּי דִּינִי מֵלֶךְ, וְעַל-אַחַת-כָּמָה וּכְמָה
בְּנוֹגַע לְמֵלֶךְ הַמִּשִּׁיחַ, מֵלֶךְ וְרַב"), נִמְשָׁד הַחֶרֶב
וְהַגְּלוּת מִשָּׁד זְמַן

וְעַד לְמִשָּׁד זְמַן הַכִּי אֶרֶךְ – שֶׁהַכּוֹנֵה בְּזֶה הִיא שְׁתֵּהִיָּה
שְׁלֵמוֹת הַגָּאֻלָּה מִצַּד הָעָלְיוֹן וּמִצַּד הַתַּחְתּוֹן, וּמִצַּד
שְׁנֵיהֶם יַחַד

וּבְהֵעָנִן דְּהַכֵּל מוֹכֵן לְסַעוּדָה – שְׁשְׁלֵמוֹת הַסַּעוּדָה
דְּיוֹם שְׁכַלּוֹ שִׁבְתָּ" (עַל-יְדֵי הַהִכָּנָה בְּיוֹם הַשִּׁשִּׁי) כָּכָל
פְּרִטִּי הָעֵנִינִים הִיא מִצַּד הַשְׁלֵמוֹת דְּבְלִי גְבוּל,
כְּמִדְגָּשׁ גַּם בְּהַכָּפֵל טוֹב" 97 בְּיוֹם הַשִּׁשִּׁי

(ט)

And it may be added that the concept of “without limitation” is emphasized also in the divine service of man, beginning from the fifteenth of Av — “from then on, whoever increases will be added to,” from the fifteenth of Av and onward: “he who adds nights to the days in Torah study will add life to his life”;

Since all Israel is presumed to be upright, and they fulfill the mitzvah of Torah study by establishing set times for Torah study according to the law as it is given to every individual in the laws of Torah study, it is understood that the essence and perfection of the matter and the increase in Torah study must be in a manner beyond measure and limitation.

And in the language of the verse from this week's Torah portion — “with all your might,” your “very,” which is associated with the “very” (absolute without limit) in truth;

And this is the preparation for an increase in Torah in its true and complete form — in a literally infinite way: “A new Torah will go forth from Me” (as mentioned above in section 6).

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, שֶׁהֵעָנִן דְּבְלִי-גְבוּל מִדְגָּשׁ-גַּם בְּעִבּוּדַת
הָאָדָם הַחֵל מִחַמְשָׁה עָשָׂר בְּאָב דְּמִכָּאן" וְאֵילֶךְ
דְּמוֹסִיף יוֹסִיף", מִחַמְשָׁה עָשָׂר בְּאָב וְאֵילֶךְ דְּמוֹסִיף
לֵילּוֹת עַל הַנִּמִּים לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה יוֹסִיף חַיִּים עַל
":חַיִּי

כִּיּוֹן שְׁכַל יִשְׂרָאֵל בְּחֻזְקַת פְּשׁוּת "100, וּמִקְנֵימִים
מִצּוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה עַל-יְדֵי קְבִיעַת עֵתִים לַתּוֹרָה
כְּדַת הַנִּתְנָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּהִלְכוֹת תַּלְמוּד
תּוֹרָה" 101, מוֹבֵן, שֶׁעֶקֶר וּשְׁלֵמוֹת הָעֵנִין וְהוֹסְפָה
בְּתַלְמוּד הַתּוֹרָה הוּא בְּאֶפֶן שְׁלֵמָה מְמִידָה וְהַגְבָּלָה

וּבְלִשׁוֹן הַכְּתוּב בְּפָרָשַׁת הַשְּׁבוּעָה 102 – כָּכָל מֵאֲדָה",
מֵאֲדָה שְׁלֵמָה", שְׁקָשׁוּר עִם מֵאֲדָה" (בְּלִי גְבוּל) הָאֲמַתִּי
103,

וְזוֹהִי הַהִכָּנָה לְהוֹסְפָה בַּתּוֹרָה לְאַמְתָּתָהּ וּבְשְׁלֵמוֹתָהּ
בְּאֶפֶן שֶׁל בְּלִי גְבוּל מִמֶּשׁ - תּוֹרָה חֲדָשָׁה מֵאֲתִי תִצָּא"
((כְּנֻזְרֵי-לְעֵיל סַעֲיָר-וְ

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And through this is fulfilled the perfection of “he will add life to his life” in a manner beyond measure and limitation — eternal life.

ועל-ידי זה נעשית השלמות דיוסיף חיים על חיו"ב
באפן שלמעלה ממדידה והגבלה - חיים נצחיים

(י)

And the emphasis is even stronger regarding all the above — on Shabbos Nachamu, which was the day before the fifteenth of Av, in the year 5751 (1991),

והדגשה יתרה בכל-הנזכר-לעיל - בשבת נחמו
שלמחרת חמשה עשר באב דשנת ה'תנש"א

— which was mentioned many times in recent times as the year in which, based on all signs, we are in the year that King Moshiach will be revealed in —

דבר כמה-פעמים בתקופה האחרונה שלפי כל
הסימנים נמצאים אנו בשנה שמלך המשיח יתגלה
בו

(In addition to the calculation that from Friday afternoon and on begins the year 5751),

נוסף על החשבון דערב שבת לאחר חצות שמתחיל
(בשנת ה'תנש"א)

as alluded to in the roshei teivos (which spread throughout all of Israel): “It will be the year I will show him wonders” —

כמרמז בהראשי תבות (שנתפשט בכל ישראל) ה"ה-
",תהא שנת נפלאות ארנאו

and especially as throughout the year people saw in actuality (and will continue to see) many events that are “wonders,”

ובפרט שבמשך השנה ראו בפועל (ויראו עוד) כמה-
",וכמה מארעות שהם נפלאות

and even more than that — each one of them is a “wonder” even relative to the “wonders” before it — a wonder upon a wonder, that arouses renewed amazement, including also the wonder that is occurring in these very days:

ויתרה מזה, שכל אחד מהם הוא באפן של פלא" גם
ביחס להפלא" שלפניו, פלא לגבי פלא שמעורר
התפעלות חדשה כולל גם הפלא" שמתרחש בימים
אלו ממש

The gathering of Anash and the shluchim in Russia — who gathered from many places (including also from other countries in the world) in the town of Lubavitch,

כנוס אנ"ש והשלוחים שיחיו במדינת רוסיה,
שהתכנסו מכמה וכמה מקומות (גם משאר מדינות
שבועולם) בעירה ליובאוויטש

including also in order to pray at the holy gravesites of our Rebbeim and Nesi'im whose resting place is there with honor, and also at the holy gravesite of my father, teacher, and Rebbe of blessed memory —

כולל גם כדי להשתטח על ציוני קדש של רבותינו
נשיאינו ששם מנוחתם פבד, וגם על הציון הקדוש
של אדוני-אבי-מורי ורבי ז"ל

(whose yahrzeit, the 20th of Av, is blessed from this very holy Shabbos) —

שיום ההולא שלו, עשרים באב, מתברך מיום)
(השבת-קדש זה

and in addition to that, they are gathering in the capital of the whole country, Moscow,

ונוסף לזה, מתכנסים בעיר הבירה דכל המדינה,
מאסקווא

in order to consult and speak together (each person helping his fellow — with love and unity — “as one man with one heart”),

כדי להתייעץ ולהתדבר יחדו (איש את רעהו יעזור,
מתוך אהבה ואחדות, כאיש אחד בלב אחד)

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

and to take good resolutions to increase with greater strength and power in spreading Torah and Judaism, and spreading the wellsprings outward, throughout the whole country and the entire world —

and may it be G-d's will that the gathering be with great and abundant success, and in a manner of doubled and redoubled increase — “he who adds will be granted more.”

And even to the point of an increase beyond measure and limitation — that this event is a matter of “wonders,”

that a country which fought against the activities of the honorable holiness of my teacher and father-in-law, the Rebbe, leader of our generation (and in this same manner also with regard to the activities of the one whose yahrzeit is on the 20th of Av),

in spreading Torah and the wellsprings outward — that very country is now hosting and honoring his students and emissaries and those who go in his paths and ways in spreading Torah and the wellsprings outward —

These “wonders” (which they already saw in actuality) awaken and emphasize that immediately and at once we will see the greatest wonder — the true and complete redemption,

about which it is said: “As in the days of your going out of the land of Egypt, I will show him wonders,” — wonders even relative to the Exodus from Egypt itself,

and especially as in the year of “I will show him wonders” itself, we are approaching the end of the year —

for we are already after the tenth month (from the month of Tishrei, the beginning and head of the year),

in the eleventh month, which is connected with “eleven days from Chorev,” a level beyond measure and limitation of ten, of the order of hishtalshelus (progressive descent).

ולקבל החלטות טובות להוסיף ביתר שאת וביתר עז בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה בכל המדינה ובכל העולם כולו

ויהי רצון שיהיה הפנוס בהצלחה רבה ומפליגה, ובאופן של הוספה כפולה ומכפלת, דמוסיף יוסיף

ועד להוספה שלמעלה ממדידה והגבלה — שמאריך, “זה הוא” ענין של נפלאות

שאותה מדינה שלחמה נגד פעולותיו של כבוד-קדשת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו (ועל-דדריך-זה בנוגע לפעולותיו של בעל ההלולא געשורים באב

בהפצת התורה והמעיינות חוצה, מארחת ומכבדת את תלמידיו ושלוחיו וההולכים בדרכיו ואורחותיו — בהפצת התורה והמעיינות חוצה

שנפלאות" אלו (שכבר ראו בפעל) מעוררים ומדגישים שתפקד ומיד רואים הפלא הכי גדול — גאולה האמתית והשלמה

עליה נאמר כימי צאתה מארץ מצרים ארצנו נפלאות", נפלאות" גם בערך ליציאת מצרים

ובפרט שבשנת נפלאות ארצנו" עצמה הולכים ומתקרבים לסיומה של השנה

שנמצאים כבר לאחר חודש העשירי (מחודש תשרי, התחלת וראש השנה

בחודש הי"א, שקשור עם אחד עשר יום מחרב"י, בחינה שלמעלה ממדידה והגבלה דעשר, דסדר השתלשלותי

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And also according to the count of the months from the month of Nissan—since if they had merited, the Redemption would have come in the month of Nissan, in which they were redeemed and in which they are destined to be redeemed—and at the very least in the month of Iyar (whose acronym is Avraham, Yitzchak, Yaakov, and Rachel—representing the four legs of the Divine Chariot), the one who weeps over her children, “Rachel weeps for her children, she refuses to be comforted,” until the Holy One, blessed be He, promises her that “your children will return to their border,”

וגם לפי מנין החודשים מחודש ניסן שאֵלו זכו היתה באה הגאולה בחודש ניסן, שבו נגאלו ובו עתידין להגאל, ועל־כָּל־פְּנִים בחודש אֵיִר, ראשי תבות אברהם יצחק יעקב ורחלי (ד' רגלי המרכבה*) שִׁמְבֻכֵּיִי עַל בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהַנָּשֵׁם" 118 עד שֶׁהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְבַטֵּחַה שֶׁשְׂבוּ בָנִים 'לְגִבּוּלָם" 19

and at the very least in the month of Tammuz—the month of Redemption—we are already in the fifth month, corresponding to “the fifth [plague] upon Pharaoh,” from whom all lights were repaid and revealed,

ועל־כָּל־פְּנִים בחודש תמוז, חודש הגאולה – נמצאים כבר בחודש החמישי, בחינת החמישית לפרעה", דאִתְפְּרִיעוּ וְאִתְגַּלְגְּלוּ מִנָּה כָּל נְהוֹרִין

the month of Menachem Av, whose zodiac is a lion (as mentioned earlier, section 8), and in this very month—on Shabbos Nachamu, which begins the comfort in double measure (“double for the Torah”), of the seven of consolation,

חודש מנחם־אב שִׁמְנָלוֹ אֲרִיָּה (בְּנֻזְכָּר־לְעֵיל סְעִיף־ח) ובחודש זה עצמו - בְּשִׁבְתִּי נַחֲמוּ, שֶׁבוּ מִתְחִילָה הַנֶּחֱמָה בְּכַפְלִים" (כְּפָלִים לְתוֹשִׁיָּה" 121) דְּשִׁבְעַ דְּנֶחֱמָתָא

and in the second half of the month, in which the preparation begins for the following month—Elul, the final month of the year of “I will show you wonders”—

ובחציו השני של החודש, שבו מתחילה ההכנה 122 לחודש שלאִתְרִי־זָה, חודש אֵלוּל, חודש האִתְרוּן דְּשִׁנָּת נְפִלְאוֹת אֲרָאֵנוּ 123

surely and certainly, there must be the true and complete Redemption, “As in the days of your exodus from Egypt I will show him wonders,” in actual reality, and immediately, on the greatness of Shabbos Nachamu, which is on the day after the fifteenth of Av, in which is emphasized the boundlessness of the true and complete Redemption.

הֲרִי בְּיֹדָאֵי וּבְיֹדָאֵי שְׁצָרִיכָה לְהִיט הַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְׁלָמָה, כִּימֵי צֵאתָהּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נְפִלְאוֹת", בְּפֶעַל מַמָּשׁ, וְתַכְּף וּמִיד, בְּעֶצְמוֹ שֶׁל שִׁבְתִּי נַחֲמוּ שְׁלֵמָתָהּ ט"ו בָּאָב, שֶׁבוּ מִדְּגֵשׁ הַכְּלִי־גִבּוּל דְּהַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְׁלָמָה

(יא)

And regarding the practical outcome:

ובנוגע לפעל:

Since we are found at the threshold of the true and complete redemption, in which all matters will be in a manner of without limitation – there needs to be a “taste” (on Erev Shabbos, it is good to taste from every dish) from the “without limitation” of the redemption, through an increase in matters of Torah and mitzvos in a manner that is beyond measure and limitation.

כִּינּוּ שֶׁנִּמְצָאִים עַל סוֹף הַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְׁלָמָה שְׂבִיָּה יִהְיֶה כָּל הַעֲנִינִים בְּאֶפֶן שֶׁל כְּלִי גִבּוּל – צָרִיכָה לְהִיט הַטְּעִימָה" (בְּעֶרֶב שִׁבְתִּי, שְׂטוֹב לְטַעַם מִכָּל תַּבְשִׁיל וְתַבְשִׁיל") מִהַכְּלִי גִבּוּל דְּהַגְּאֻלָּה, עַל־יְדֵי הַהוֹסָפָה בְּעִנְיֵי הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת בְּאֶפֶן שֶׁלֹּאֲמַעֲלָה מִמִּדָּה וְהַגְּבֻלָּה.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And more specifically – an increase in Torah learning (adding nights to days to toil in Torah), both the revealed Torah and the inner dimension of Torah, including the study of Ein Yaakov, the aggadah of Torah, in which most of the secrets of the Torah are hidden; and more importantly, the study of the inner dimension of Torah, as the Arizal (whose yahrzeit is on the Fifth of Menachem-Av) stated that in these final generations it is permitted and a mitzvah to reveal this wisdom.

And especially after it has been explained in the teachings of Chassidus in a way that is accessible to the understanding and grasp of every single Jew.

And a particular emphasis on increasing Torah study in matters of redemption – both in the revealed Torah, and especially in the sefer of the Rambam which includes also the halachos relevant to the time of redemption, such as the laws of the Beis HaBechirah (which were studied then during the Three Weeks), as well as the laws of Kings and their wars and the King Moshiach; and in the inner dimension of Torah, that in addition to the fact that the general study of the inner Torah brings the redemption closer, “with this book of yours (the teachings of Rabbi Shimon bar Yochai)... they will go out of exile with mercy,” there is a unique elevation in the study of those parts of the inner Torah that explain the topics of redemption.

And how good – that this study be in a manner of ten (a group) who sit (with calmness and consistency) and engage (in a manner of real engagement) in Torah, as per the directive of the Mishnah that is studied in Pirkei Avos on this Shabbos – Chapter Three, which also alludes to the third redemption and the Third Beis HaMikdash, through which the consolation in double measure takes place for the First Temple and the Second Temple.

(יב)

And we may add a teaching and instruction related to the subject of Redemption also from the beginning of the third chapter of Pirkei Avos: “Contemplate three things.”

ובפרטיות יותר – הוספה בלמוד התורה (מוסיף לילות על הימים לעסק בתורה), הן נגלה בתורה והן פנימיות התורה, כולל למוד עין יעקב, אגדה שבתורה, שרבי סודות התורה גנוזין בה, ועוד ועקר, למוד פנימיות התורה, כדברי האריז"ל (שיום ההולא שלו בהמשה מנחם-אב) שבדורות אלו, האחרונים מתר ומצנה לגלות זאת החכמה,

ובמיוחד לאחרי שנתבארה בתורת החסידות באופן ששייך להבנה והשגה דכל-אחד ואחד מ ישראל,

והדגשה מיוחדת על ההוספה בלמוד התורה בעניני הגאולה - הן בנגלה בתורה, ובפרט בספרו של הרמב"ם שכולל גם ההלכות ששייכות לזמן הגאולה, כמו הלכות בית הבחירה (שקמדות זה-עתה בימי בין המצרים), וכן הלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח, והן בפנימיות התורה, שנוסף לכך שכללות הלמוד דפנימיות התורה מקרב את הגאולה, בהאי חבורא דילך (תורתו של רבי-שמעון-בר-יוחאי).. יפקון בה מן גלותא ברחמי, יש עלוי מיוחד בלמוד ההלכות דפנימיות התורה שמבארים עניני הגאולה.

ומה טוב – שלמוד זה יהיה באופן דעשרה (צבור) שיושבים (בהתישבות וקביעות) ועוסקים (באופן של עסק) בתורה, כהוראה דדבר משנה שלומדים בפרקי אבות דשבת זה - פרק שלישי, שגם רומז לגאולה השלישית ובית-המקדש השלישי, שעל ידם נעשית הנחמה בכפלים על בית ראשון ובית שני.

ויש להוסיף למוד והוראה בשייכות לענין הגאולה גם "מהתחלת פרק שלישי: "הסתכל בשלשה דברים

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

“Three things” (without specification) — one may say that it also alludes to the third Redemption and the Third Beis HaMikdash: a threefold Redemption and a threefold Beis HaMikdash, which includes both the qualities of the first and second Redemptions, the first and second Temples, and both together.

“Contemplate three things” — the word “contemplate” (histakel) is precise: it implies deep analysis and contemplation with greater depth on the subject of the third Redemption and the Third Beis HaMikdash,

“Three things,” through an anticipation and unique yearning — “I await him every day that he should come,” that he should come on each day, this very day — and all the more so when standing on the threshold of the Redemption, the contemplation in “three things” must be with even greater elevation and even greater strength.

And one may say that the contemplation on the subjects of the third Redemption and the Third Beis HaMikdash (“three things”) affects wholeness in all matters of divine service that are included in the “three things” — the three pillars of Torah, avodah, and gemilus chassadim — whose fulfillment comes through the three garments: thought, speech, and action.

So that the service is not in a divided manner, but rather in a manner of without limitation; and due to the absence of limitation, there is wholeness in all the pillars.

(יג)

And one may add to this also in connection with what was stated above regarding the increase in Torah study from the fifteenth of Av onward:

“Three things” — also alludes to Torah, the threefold Torah (“Oraysa Tlisa'i”) — which includes, and in particular, the “new Torah which shall go forth from Me” in the third Redemption, whose preparation is through the increase in Torah study in a manner of without limitation from the fifteenth of Av onward (as mentioned above in section 9).

שְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים" (סֵתֶם) – יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁגָם רוֹמֵז" לְגֹאֲלָהּ הַשְּׁלִישִׁית וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי, גֹּאֲלָהּ מִשְׁלֹשֶׁת וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ מִשְׁלֹשׁ, שְׂכּוֹלֵל ב' הַמַּעֲלֹת דְּגֹאֲלָהּ רִאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה, בֵּית רִאשׁוֹן וְשֵׁנִי, וּשְׁנֵיהֶם יַחַד.

וְהִסְתַּכֵּל בְּשְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים" – "הִסְתַּכֵּל" דִּיקָא, שְׂמוּרָה עַל הָעֵינַן וְהַתְּבַנְנוּת בְּהַעֲמָקָה יְתֵרָה בְּעֵנִין הַגֹּאֲלָהּ הַשְּׁלִישִׁית וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי

שְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים"), מִתּוֹךְ צִפְיָהּ וְהַשְׁתַּקְקוּת ("מִיִּחְדָּת: "אֲחֻכָּהּ לוֹ בְּכָל יוֹם שְׂיָבוֹא", שְׂיָבוֹא בְּכָל יוֹם, בְּיוֹם זֶה מִמָּשׁ, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁעוֹמְדִים עַל סֵף הַגֹּאֲלָהּ, שֶׁהִסְתַּכְּלוּת בְּשְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים הִיא בֵּיתֵר שְׂאֵת וּבֵיתֵר עוֹ.

וְיֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁהִסְתַּכְּלוּת בְּעֵנֵינִי הַגֹּאֲלָהּ הַשְּׁלִישִׁית וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי ("שְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים") פּוֹעֵלֶת שְׁלֵמוֹת בְּכָל עֵנֵינִי הַעֲבוּדָה שְׂכּוֹלֵלִים ב' שְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים" – ג' הַקְּוִי: תּוֹרָה, עֲבוּדָה וְגִמְלוּת חֻסְדִּים, שְׁקִיּוּמָם עַל־יְדֵי ג' הִלְבוּשִׁים דְּמִתְשַׁבֵּה, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה.

שֶׁהַעֲבוּדָה אֵינָה בְּאֶפֶן שֶׁל הַתְּחַלְקוּת, אֲלֵא בְּאֶפֶן – שֶׁל כְּלִי גָּבוֹל, וּמִצַּד הָעֵדֶר הַהִגְבָּלָהּ יִשְׁנָה הַשְּׁלֵמוֹת בְּכָל הַקְּוִי.

וְיֵשׁ לְהוֹסִיף בְּזֶה גַם בְּשִׂיכוּת לְהַאֲמוֹר לְעֵיל עַל־דְּבָר: הַהוֹסָפָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה מִתְּמַשָּׁה עֶשְׂרֵי בָּאֵב וְאֵילָף

שְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים" – רוֹמֵז (גַּם) עַל הַתּוֹרָה, אוֹרֵיָאן" תְּלִיתָאִי – כּוֹלֵל וּבְמִיחָד "הַתּוֹרָה חֲדָשָׁה (שְׁ)מֵאֲתֵי תַצֵּא" בְּגֹאֲלָהּ הַשְּׁלִישִׁית

שֶׁהַהֲכָנָה לָזֶה הִיא עַל־יְדֵי הַהוֹסָפָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה בְּאֶפֶן שֶׁל כְּלִי גָּבוֹל מִתְּמַשָּׁה עֶשְׂרֵי בָּאֵב וְאֵילָף ((כְּנֻזָּר־לְעֵיל סְעִיף־ט

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

And based on this one may explain the instruction of the Mishnah, “Contemplate three things,” which is studied on the Shabbos following the fifteenth of Av —

that even though on the fifteenth of Av each person already resolved (and began to implement) an increase in Torah study, nevertheless, on the Shabbos following, he must evaluate (“contemplate”) once again his resolutions and add to them even more — in a doubled measure,

until they are in a manner fitting and proper as a preparation (a reflection and example) for the without-limitation of the “new Torah which shall go forth from Me,” the perfection of the threefold Torah in the third Redemption.

(יד)

And may it be His will that through this contemplation (study and reflection) on the matters of the Third Redemption and the Third Beis HaMikdash (“Contemplate three things”), we should merit immediately and at once to see the Third Redemption and the Third Beis HaMikdash in actual reality — and literally, immediately and at once.

And simply — on Shabbos Parshas Va'eschanan, Shabbos Nachamu, before the beginning of the Torah reading (at Minchah time) of the next portion, “And it shall be, because you will heed,”

— which is especially relevant to this time, as is known, that “Eikev” also refers to the End of Days, Ikvesa deMeshicha, when it is certain that “you will heed” etc., and “you will observe and perform” etc. — all matters of Torah and mitzvos in thought, speech, and action (“three things”).

The fulfillment of Moshe's request (for “the first redeemer is the final redeemer”), “Let me now cross over and see the good land... this good mountain” (this is Jerusalem) “and the Levanon” (this is the Beis HaMikdash) —

that Moshe Rabbeinu and his entire generation and all the Jewish people of all generations, together with the Jewish people of our generation — our young and our elders, our sons and our daughters —

ועל-פי-זה יש לבאר הוראת המשנה “הסתכל בשלשה דברים”, שנקמדת ביום השבת שלמחרת — חמשה עשר באב

שאף שבחמשה עשר באב החליט כל-אחד ואחד, (והתחיל לקיים בפעל) להוסיף בלמוד התורה, מכל-מקום, ביום השבת שלמחרתו צריך לבחון (“הסתכל”) עוד פעם ההחלטות שלו ולהוסיף בהן, עוד יותר, באופן כפול,

ועד שיהיו באופן המתאים וראוי להכנה (מעין ודגמא) להבלי גבול ד’ “תורה חדשה מאתי תצא”, השלמות באוריאן תליתאי בגאולה השלישית.

ויהי רצון ששמההסתכלות (עיון והתבוננות) בעניני הגאולה השלישית ובית-המקדש השלישי (“הסתכל בשלשה דברים”), נזכה תכף ומיד לראות הגאולה השלישית ובית-המקדש השלישי בפעל ממשי, ותכף ומיד ממש.

ובפשטות — בשבת פרשת ואתחנן, שבת נחמו, לפני התחלת הקריאה (בזמן המנחה) בפרשה “שלא-תרי-זה, וזהה עקב תשמעון”,

ששינה במיוחד לתקופה זו, כידוע ש”עקב” קאי — (גם) על אחרית הימים, עקבתא דמשיחא, שאז ודאי “תשמעון גו” ו”שמרתם ועשיתם גו” — כל עניני התורה ומצוות מחשבה ודבור ומעשה (“שלשה דברים”).

מתקיימת בקשת משה (“גואל ראשון הוא גואל אחרון”) “אעברה נא ואראה את הארץ הטובה גו” הקר הטוב הזה” (זו ירושלים) “והלבנון” (זה בית המקדש),

שמשה רבנו, וכל דורו, וכל בני-ישראל שבכל הדורות, יחד עם בני-ישראל שבדורנו זה, בנערינו, ובקנינו גו’, בקנינו ובקנותינו

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

and the Nasi of our generation at our head — will come and enter our Holy Land, to Jerusalem the Holy City, to the Holy Mountain and to the Third Beis HaMikdash,

and we will celebrate there the joy of the Redemption with a joy so great and even greater than the Simchas Beis HaShoeivah — about which they said: “Whoever did not see the joy of the Simchas Beis HaShoeivah has never seen joy in his life.”

And in the words of our Sages, of blessed memory, at the conclusion and seal of Tractate Ta'anis (continuing from the discussion that “there were no days as festive for Israel like the fifteenth of Av”) —

“In the future, the Holy One, blessed be He, will make a circle for the righteous, and He will sit among them... and each one will point with his finger, as it is said: ‘And it shall be said on that day: Behold, this is our God, we hoped for Him that He would save us; this is the Lord, we hoped for Him, let us rejoice and be glad in His salvation.’”

[NOTE Summary

This discourse explores the deep connection between the seven weeks of consolation (שבע דנחמתא) following Tisha B'Av and the ultimate Redemption. The Rebbe opens by noting that just as the Torah readings are Divinely ordained, so too the sequence of Haftaros—particularly those offering comfort—are precise and full of deeper meaning.

The Rebbe examines the flow from “Nachamu Nachamu Ami” and onward, noting how each Haftarah corresponds to progressive stages of healing after the destruction. But beyond individual consolation, these weeks foreshadow the cosmic healing of the Jewish people, culminating in the final Redemption.

Central to this is the link between the three weeks of mourning (בין המצרים) and the three-part Redemption: the Third Beis HaMikdash, the Third Redemption, and the Third stage of spiritual consciousness. Just as the three weeks of mourning deepen progressively, the seven weeks of comfort elevate increasingly, mirroring the journey of the soul and the world toward Geulah.

A key insight is the Rebbe's emphasis on the redemptive role of Torah study—particularly learning about Redemption and the Beis HaMikdash itself. Just as the destruction began with a lack of reverence for Torah, the rebuilding begins with its study and dissemination. The Rebbe strongly advocates for public and individual

ונשיא דורנו בראשנו, באים ונכנסים לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקדש, להר הקדש ולבית המקדש השלישי,

וחוגגים שם את שמחת הגאולה מתוך שמחה גדולה ויתרה גם ביחס לשמחת בית השואבה שעליה אמרו: "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה", "שמחה מימיו",

ובלשון חכמינו ז"ל בסיום וחותם מסכת תענית (בהמשך הסוגיא ד"לא היו ימים טובים לישראל – ("במשה עשר באב

עתיד הקדוש-ברוך-הוא לעשות מחול לצדיקים" והוא יושב ביניהם.. וכל אחד ואחד מראה באצבעו, שנאמר: 'ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קוינו לו'." ויושיענו, זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Va'eschanan

study of matters relating to Moshiach and the Third Temple, particularly during these seven weeks, seeing this as both a catalyst and preparation for Redemption.

The Rebbe then turns his focus to contemporary events: nations who previously suppressed Torah now hosting Chabad institutions and honoring its emissaries—this, he says, is itself a sign of Redemption and a fulfillment of the prophecy “I will show you wonders.” These “wonders,” according to the Rebbe, are not only symbolic but literal manifestations of the light of Torah transforming the world.

He emphasizes that we are already past the beginning of the year (after Tishrei), deep into the 11th month, alluding to the spiritual state of “echad asar yom meChorev,” a level beyond limitation. This implies that we’re standing on the threshold of Geulah, and that now—particularly on Shabbos Nachamu and during Parshas Va'eschanan—we must intensify our longing and readiness for Redemption.

In his final plea, the Rebbe passionately calls upon every Jew to actively prepare for the Redemption by engaging in the study of Geulah-related topics, by increasing acts of goodness and kindness, and above all, by believing with certainty that Moshiach is coming immediately. He quotes the verse, “Let me now cross over and see the good land...” explaining that just as Moshe desired to enter Eretz Yisrael, so too do all Jews, of all generations—led by Moshe and the Nasi of our generation—await and prepare to cross into the final Geulah, joyfully, together.

Practical Takeaway

During the seven weeks of comfort, each Jew should intensify study of Torah—particularly subjects of Redemption and the Beis HaMikdash—as a way of actualizing Geulah. Hostility toward Torah is dissolving; our world is ripening for Moshiach. By teaching, learning, and spreading Torah and Chassidus outward, we usher in the fulfillment of “כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות”—wonders beyond measure, and the final Redemption.

Chassidic Story

In the summer of 1985, during a farbrengen close to Shabbos Nachamu, a delegation of Israeli professors and scientists visited the Rebbe. One of them asked: “What is your solution for the ongoing turmoil in the world?” The Rebbe smiled and said: “The same solution we’ve always had—Torah and mitzvos. But now, we must spread it outward with even greater urgency.” He paused and added with great intensity: “When even those who once rejected Torah now support it, this is the clearest sign that Moshiach is near.”

Later, Rabbi Yehuda Krinsky asked the Rebbe about this meeting. The Rebbe replied: “It wasn’t a meeting. It was a prophecy. I see it already unfolding.”

(Source: *Heard firsthand from Rabbi Leibel Groner, printed in “Besuras HaGeulah” vol. 3*)
END NOTE]